

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

HASUDER Doğu Karadeniz Bölge Toplantısı / Rize 07 Temmuz 2025

HASUDER ve Rize İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığının katkılarıyla 07 Temmuz 2025 tarihinde Rize’de Doğu Karadeniz Bölgesi Halk Sağlığı Uzmanları toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon illerinden bakanlığın taşra teşkilatında görev yapan halk sağlığı uzmanı hekimler (12 kişi), öğretim üyeleri (2 kişi), uzmanlık öğrencileri (9 kişi), Halk Sağlığı Başkanları (2 kişi) ve HASUDER yönetim kurulu üyeleri (6 kişi) olmak üzere toplam 31 kişi katılım sağlamıştır. Toplantının temel amacı Doğu Karadeniz Bölgesi’nde hizmet sunan halk sağlığı uzmanlarının karşılaştığı sorunları anlamak ve bu sorunlara yönelik ortak çözümler geliştirmektir.

Toplantı; HASUDER Genel Sekreteri Doç. Dr. Derya Çamur’un HASUDER’i tanıtan sunumu ile başlamıştır. Daha sonra HASUDER Başkanı Prof. Dr. Bülent Kılıç, HASUDER tarafından gerçekleştirilen çalıştaylar, sempozyumlar, eğitimler (İnsangücü Planlaması, TUS/YDUS Kontenjanları, Nüfus Politikaları, Bağışıklama, Deprem Bölgesi Gezici Eğitim Semineri vb) ve Sağlık Bakanlığı iş birliği ile 27 Haziran 2025 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen halk sağlığı hizmetleri ile ilgili toplantı hakkında bilgi vermiş ve Doğu Karadeniz Bölgesi’nde çalışan halk sağlığı uzmanlarının karşılaştığı sorunların ve sorunlara yönelik çözüm önerilerinin görüşüldüğü açık bir forum ile toplantı devam etmiştir.

Halk Sağlığı Uzmanlarının Sorunları ve Çözüm Önerileri

Toplantıda en sık dile getirilen sorunlar halk sağlığı uzmanlık eğitimi ile ilgili eksiklikler, halk sağlığı uzmanlarının niteliği altında ya da dışında çalıştırılması ve özlük hakları ile ilgili yaşanan sıkıntılardır.

1. Sahada karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri:

Mesleki yetkinlik ve niteliğinin altındaki ya da dışındaki işlerde görevlendirilme halk sağlığı uzmanlarının sahada en sık karşılaştığı sorunlardan biridir. Ayrıca bazı halk sağlığı uzmanları tarafından kurum ve birim amirlerinin yıldırıma varabilen tutumları olduğu, bu tutumların çalışma motivasyonunu olumsuz yönde etkilediği dile getirilmiştir. Halk sağlığı uzmanları birinci basamak sağlık kurumlarındaki işleyişin kurumlar arasında büyük farklılıklar gösterdiğini, işlerin kurum amirlerinin inisiyatifine göre yürütüldüğünü, kurumlar arası standardizasyonun olmadığını, yapılan işlerin kısa vadeli planlandığını, yerele uygun politika üretmek, girişimlerde bulunma ve bunların etkinliklerini değerlendirebilmek için gerekli verilere erişemediklerini, uzmanlık eğitimi boyunca edindikleri araştırma, planlama ve uygulama becerilerini sahada kullanamadıklarını, bunun için kurumların izin vermediğini ve bu alana yönelik bir bütçe ya da planlama olmadığını belirtmişlerdir. Halk sağlığı uzmanlarının bir diğer değindiği husus ise kendilerine çok fazla sorumluluk yüklendiği fakat bu yüklenen sorumluluk ile paralel düzeyde yetkilerin tanımlanmadığıdır. Sahada karşılaşılan sorunlara yönelik aşağıdaki çözüm önerileri;

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

- Halk sağlığı uzmanlarının yetkinlik ve niteliklerini içeren bir görev tanımının oluşturulması ve mevzuatla desteklenmesi,
- Halk sağlığı uzmanlarının görevlendirilmelerinin kurum amirlerinin inisiyatifine bırakılmaması için gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması
- Halk sağlığı uzmanlarının, uzmanlık eğitimleri süresince edindikleri bilgi ve becerileri kullanabilecekleri alanlarda çalıştırılması, aile hekimi uzmanları ve pratisyen hekim gibi değerlendirilmemesi
- İl düzeyinde, uygulama, izleme ve değerlendirme süreçlerinde aktif rol almasının sağlanması, bu süreçlerde aktif rol alabilmesi için veri tabanlarına ve bilgi yönetim sistemlerine erişim için gerekli izinlerin tanımlanması
- Bölgesel sağlık düzeyini belirleyen, saptanan sağlık sorunlarına yönelik girişimlerin planlandığı araştırmaların yapılabilmesi için halk sağlığı uzmanlarına gerekli yetkilerin verilmesi
- Birinci basamak sağlık hizmet sunumunun iller ve ilçeler arasında yerel ihtiyaçları da gözeterek şekilde standardizasyonun sağlanması için Bakanlık tarafından gerekli adımların atılması şeklinde sıralanmıştır.

2. Uzmanlık eğitimi ile ilgili dile getirilen kısıtlılıklar ve çözüm önerileri:

Halk sağlığı uzmanları, uzmanlık eğitimlerinin, Sağlık Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında yürütülen iş ve süreçleri yeterli düzeyde yansıtmadığı görüşündedir. Bu durum meslek hayatına yeni başlayan halk sağlığı uzmanının, yeterliliklerini sorgulamasına, özgüvenlerinin kırılmasına, daha çekingen bir tutum sergilemesine neden olmaktadır. Ankara gibi merkez illerde Halk Sağlığı Anabilim Dallarının Sağlık Bakanlığı ile (özellikle Merkez Teşkilat) ortak çalışma ve iş birliği fırsatlarının olduğu, aynı fırsatın perifer iller için geçerli olmadığı ve bu durumun özellikle uzmanlık eğitimi sürecinde eksikliklere neden olduğu belirtilmiştir.

Uzmanlık eğitimi hakkında dile getirilen kısıtlılıklara yönelik çözüm önerileri;

- Uzmanlık eğitimin müfredatındaki anabilim dalları arasındaki farklılıkların giderilmesi ve standardizasyonun sağlanması için adımların atılması
- Uzmanlık eğitimi süresince saha rotasyonlarının daha etkin ve verimli yürütülmesi için planlamaların yapılması, saha rotasyonları için özellikle halk sağlığı uzmanının istihdam edildiği taşra teşkilatlarının seçilmesi, rotasyona giden uzmanlık öğrencilerinin aktif bir biçimde sürece dahil edilmesinin sağlanması
- Uzmanlık eğitiminde diğer klinik branşlarda olduğu gibi pratik uygulama alanlarının oluşturulması, üniversiteler ve Bakanlık arasında eğitim-araştırma protokollerinin yapılması, eğitim aile hekimliği birimi uygulaması gibi eğitim toplum sağlığı merkezi/ilçe sağlık müdürlüğü uygulamasının hayata geçirilmesi şeklinde sıralanmıştır.

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

3. Halk sağlığı uzmanlarının özlük hakları ile ilgili problemler ve çözüm önerileri:

Halk sağlığı uzmanlarının özlük hakları toplantıda dile getirilen konular arasındadır. Birinci basamakta çalışan halk sağlığı uzmanlarının maaşlarının daha düşük olması en sık dile getirilen sorundur. Bu soruna yönelik dile getirilen çözüm önerileri;

- Halk sağlığı uzmanlarının iki ve üçüncü basamakta görev yapan uzman hekimler ve sözleşmeli çalışan aile hekimlerine göre düşük maaş almalarının önüne geçilmesi en azından benzer düzeylerde maaş almalarının sağlanması
- Epidemiyoloji ve iş-meslek yan dal uzmanlarının maaş ödemelerinde yapılan düzenlemelere benzer düzenlemelerin halk sağlığı uzmanları için de yapılması
- 4924 sayılı kanun çerçevesinde “Eleman temininde güçlük çekilen yerlerde sözleşmeli sağlık personeli çalıştırılması” uygulamasına halk sağlığı uzmanları için de yer verilmesi